

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2017-568

27.9.2017

If Skadeforsikring NUF

Bilansvar

Påkjørsel bakfra – grov uaktsomhet – oppreisningserstatningens størrelse – bal. § 4, skl. § 3-5.

Skadelidte ble påkjørt bakfra da hun bremsset opp for en lastebil fra høyre som hun hadde vikeplikt for. Spørsmål om skadevolder opptrådte grovt uaktsomt, og om størrelsen av en eventuell oppreisningserstatning. Nemnda bemerket at kollisjonsstedet fremstod som oversiktlig, og det var ikke opplyst om konkrete forhold som tilsa at skadevolder ikke skulle ha sett at bilen foran hadde stanset. Etter nemndas syn burde skadevolder, gitt at han hadde observert lastebilen fra høyre, ha saktet ned farten betydelig. Nemnda konkluderte på denne bakgrunn med at skadevolder hadde opptrådt grovt uaktsomt og at oppreisningserstatningen passende kunne settes til kr 30.000.

Saksfremstilling

Skadelidte (f. 1943) var utsatt for en trafikkulykke 23.8.12. Partene er i det vesentlige enige om følgende beskrivelse av hendelsesforløpet:

... kjørte en liten personbil langs L i A kommune. Hun hadde en lastebil til høyre og to biler i møte da hun bremsset opp og stanset opp i krysset L-M.veien i A sentrum kl. 15:28. Årsaken til at hun stanset var vikeplikt. I bakspeilet ser hun en bil komme i kraftig fart og kjører rett inn i hennes bil. ... hadde bremsen i bunn, dvs at bremsen var tråkket helt ned. Likevel blir hennes bil kastet 63 meter fremover. Hun ble sittende fast i bilen og brannvesenet kom til ulykkesstedet og måtte klippe opp bilen for å få henne ut. Setet var brukket og hun ble fraktet til sykehus som følge av kraftige smerter i og over brystet, bak i ryggen, nedre del av korsrygg og store smerter generelt samt ømhet i nakken. Hun ble på sykehuset undersøkt og det er notert to dager etter innleggelse at hun fortsatt var kvalm og svimmel samt hadde prikking og kraftig kløpe i fingre og hender. (...)

I skademeldingen opplyste skadevolder at han kom kjørende innover L. veien, at skadelidtes bil stoppet for en lastebil som kom fra høyre, noe han oppdaget for sent, etter å ha blitt oppmerksom på lastebilen mellom trærne: "I det jeg snur meg fremover for og evt. bremse ser jeg bil A stå foran meg og klarer ikke og bremse noe særlig før treff bak på bil A".

Det foreligger ikke politidokumenter. Det er lagt frem fotografier fra ulykkesstedet og av skadelidtes bil.

Et vitne opplyste 19.6.16:

... Jeg hadde kontor ut mot L...veien, og kom inn på kontoret mitt og så ut av vinduet mot krysset L...v./M...v. ... hadde stoppet med en liten bil (tror det var en gammel Ford Fiesta) p.g.a. vikeplikt for M...v. Bak henne kom en stor bil (Mener det var en stor pickup) kjørende og kjørte rett i bakenden på bilen som hadde stoppet.

For meg så det ikke ut til at denne bremsset i det hele tatt. Jeg vet ikke om han holdt fartsgrensen, fordi det ikke er mulig å vurdere det. Sammenstøtet var så kraftig at den lille bilen ble flyttet langt forbi krysse. Til tross for at hun hadde alle hjul låst. ...

Skadelidte har anført at skadevolder opptrådte grovt uaktsomt. Hun ble påkjørt da hun overholdt vikeplikten ved et veikryss. Hennes bil stod stille på ulykkestidspunktet. Skadevolder kom i kraftig fart og kjørte rett inn i hennes bil bakfra. Ulykkesstedet er et område hvor både biler og

menneker ferdes, og hvor det er steder for å krysse veien, slik at førere av kjøretøy må tilpasse farten etter forholdene. Aktsom kjøring er ikke nødvendigvis sammenfallende med maksimumshastigheten på stedet (60 km/t). Hennes bil "føyk" 63 meter fremover, selv om hun hadde tråkket inn bremsen. Sammenstøtet var så kraftig at brannvesenet måtte klippe henne ut av bilen, som ble kondemnert. Om skadevolder bare holdt 60 km/t i kollisjonsøyeblikket, ville forsikredes bil neppe ha flyttet seg så langt. Det er uforståelig at skadevolder, som så lastebilen komme fra høyre mellom trærne, ikke så skadelidtes bil. Det var oversiktlig, god sikt, dagslys og ingen hindringer i veibanen. Veibanen var dessuten verken våt eller glatt. Skadelidtes bil må ha vært synlig for skadevolder i mer enn et kort øyeblikk før ulykken. Det er sannsynlig at skadevolder enten har tatt en bevisst risiko, eller har vært fullstendig uoppmerksom.

Sakens alvorlighet og handlingens objektive grovhet tilsier at en oppreisningserstatning bør ligge rundt kr 75.000, jf. rettspraksis.

Selskapet har anført at skadevolders forklaring viser at ulykken inntraff fordi sjåføren feilfordelte sin oppmerksomheten før kollisjonen. Bildene viser at skadevolder passerte en sving før han kom til ulykkesstedet. Skadevolders forklaring mht. feilfordeling av oppmerksomheten fremstår som troverdig, han holdt fartsgrensen på stedet og det er ikke fremkommet at skadelidte hadde stått stille lenge da han kjørte inn i hennes bil.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Etter bal. § 4 annet punktum er bilforsikringsselskapet ansvarlig for oppreisningserstatning for ikke-økonomisk skade når skadevolder har utvist grov uaktsomhet, jf. skadeserstatningsloven § 3-5. Det følger av Rt. 2004 s. 499 at det kreves et markert avvik fra vanlig forsvarlig handlemåte for at en handling eller unnlattelse skal anses som grovt uaktsom, se avsnitt 32, jf. Rt. 2009 s. 6 avsnitt 49.

I saken har skadevolders bil kjørt inn i skadelidtes bil. Hun hadde stoppet opp for å slippe frem en bil som kom fra høyre, og som hadde forkjørsrett. Skadevolder hadde observert lastebilen, men var ikke oppmerksom på at bilen foran hadde stanset for å slippe den frem. Kollisjonsstedet fremstår som oversiktlig, og det er ikke opplyst om konkrete forhold som tilsier at skadevolder ikke skulle ha sett at bilen foran hadde stanset. Etter nemndas syn burde skadevolder, gitt at han hadde observert lastebilen fra høyre, ha saktet ned farten betydelig. Særlig fordi han ikke kan ha hatt full sikt forover pga. veikurven og trærne. Nemnda er således kommet til at det foreligger et avvik fra vanlig forsvarlig handlemåte som må betegnes som grovt uaktsom, men som ligger i den nedre enden av skalaen. Etter dette mener nemnda at oppreisningserstatningen passende kan settes til kr 30.000.

Uttalelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Skadelidte gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Mildrid Felland (selskapsrepresentant), Gro Farestedt (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).